

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/127/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117011083
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Mihaľ
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2117011083.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Mihaľa a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci obžalovaného Z. E., nar. XX. J. XXXX v W., trvale bytom X. Q. D. č. XXX, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 16. októbra 2017, č. k. 9T/44/2017-329, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. januára 2018 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry sa zamietá.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Trnava zo dňa 16. októbra 2017, č. k. 9T/44/2017-329 uznal obžalovaného Z. E. za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v období približne od polovice mesiaca september 2016 až do 06. decembra 2016 sa v rodinnom dome v X. Q. D. č. XXX po predchádzajúcej hádke jedenkrát slovné vyhrážal svojej matke U. E. usmrtením, a to slovami: „zabijem Ťa a taktiež zabijem aj seba, ak ma dáš znova do väzenia,“ čím u svojej matky U. E., nar. XX. J. XXXX vzbudil dôvodnú obavu, že vyhrážku zabitím zrealizuje.

Za to obžalovanému okresný súd uložil podľa § 360 ods. 2, § 37 písm. m) a § 38 ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 2 roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obžalovaného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. A podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava podal dňa 06. júna 2017 na Okresnom súde Trnava obžalobu na obvineného Z. E. pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

v období približne od polovice mesiaca september 2016 až do 06. decembra 2016 v rodinnom dome v X. Q. D. č. XXX sa opakovane dopúšťal psychického násillia voči svojej matke U. E. najmä tým, že: najmenej jedenkrát za dva týždne jej vulgárne nadával, hádzal po nej rôzne predmety, čo mal po ruke, minimálne jedenkrát po nej hodil svoj mobilný telefón, ale nakoľko sa uhla ju netrafil, opakovane a psychickým nátlakom si od nej vynucoval peniaze najmä na alkohol a cigarety, a to tak, že rozbíjal rôzne veci v dome, búchal dverami, dverami od chladničky alebo si kľakol pred ňu a rozplakal sa a ona vzhľadom na jeho minulosť mu zo strachu pred ním za celé toto obdobie dala takto približne 1000,- €,

minimálne dvakrát v uvedenom období a to najmä vtedy, keď mu vyčítala, že berie drogy, sa jej vyhrážal usmrtením, raz slovami „zabijem teba aj seba“ a druhý krát jej povedal, že „ak ma dostaneš späť do basy, tak si Ťa vyhrabem aj spod zeme a zabijem Ťa“,

čím u U. E. vyvolával dlhodobý psychický stres, napätie a pocit strachu o svoj život a zdravie, pričom rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 6T/207/06 z 12. decembra 2006 právoplatným dňa 12. decembra 2006, bol odsúdený aj za zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov v ústave s minimálnym stupňom stráženia a z výkonu tohto trestu bol prepustený dňa 31. júla 2016.

Na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní mal však okresný súd za preukázané, že od 31. júla 2016 (prepustenie obžalovaného z výkonu trestu odňatia slobody) do 06. decembra 2016 (zadržanie obžalovaného) žili obžalovaný a jeho matka, svedkyňa - poškodená U. E., v spoločnej domácnosti v rodinnom dome v X. Q. D. č. XXX, ktorý je vo vlastníctve svedkyne - poškodenej. Od polovice septembra 2016 začali medzi obžalovaným a svedkyňou poškodenou vznikať nezhody, ktorých príčinou bola tá skutočnosť, že obžalovaný začal od svedkyne - poškodenej denne pýtať peniaze, ktoré mu svedkyňa - poškodená zo strachu z konania obžalovaného v minulosti (odsúdenia obžalovaného Okresným súdom Trnava sp. zn. 6T/207/2006 a sp. zn. 5T/18/2012) dávala. Medzi obžalovaným a svedkyňou - poškodenou preukázateľne prebehli v rozhodnom období dva konflikty. Pri prvom konflikte sa obžalovaný svedkyňi - poškodenej vyhrážal usmrtením, a to slovami: „zabijem teba aj seba, ak ma dáš znova do väzenia“, pričom tejto vyhrážke predchádzala hádka o peniaze. Druhý konflikt sa odohral dňa 27. októbra 2016, keď svedkyňa - poškodená odmietla dať obžalovanému ním požadovanú sumu peňazí, čo vyústilo do agresívneho chovania obžalovaného, ktorý na sebe roztrhal nohavice a hodil po svedkyňi - poškodenej svoj mobilný telefón, ktorému sa poškodená uhlá.

Podľa názoru okresného súdu ustálené skutkové okolnosti vyplývajú z výpovedí svedkyne - poškodenej U. E. a svedka G. D., pričom súd vyhodnotil výpoveď svedkyne - poškodenej U. E. ako vierohodnú, a to aj s poukazom na závery znalkyne PhDr. Zuzany Bielikovej, ktorá v rámci znaleckého skúmania u svedkyňi - poškodenej nezistila žiadne motivujúce činitele, ktoré by ju viedli k vypovedaniu nepravdy a jej výpovede nesú znaky všeobecnej a špecifickej vierohodnosti. Vierohodnosť výpovede svedkyne - poškodenej potvrdzuje aj výpoveď svedka G. D., ktorému svedkyňa - poškodená priebežne, počas rozhodného obdobia, popisovala spolužitie s obžalovaným, a to v podstatných črtách zhodne, ako to uviedla v rámci trestného konania. Okresný súd vyhodnotil výpoveď obžalovaného na hlavnom pojednávaní v častiach, v ktorých popisoval konflikty medzi ním a svedkyňou - poškodenou, ako neverohodnú, a to s poukazom na znalecké posudky MUDr. Dany Šedivej a PhDr. Zuzany Bielikovej. Okresný súd uviedol, že z charakteristík osobností obžalovaného a svedkyne - poškodenej je zrejmé, že snahou svedkyne - poškodenej bolo vyhnúť sa konfliktom s obžalovaným a nie tieto sama iniciovať, pričom intenzita a priebeh už vzniknutých konfliktov bola podmienená osobnostnou výbavou obžalovaného.

Podľa právneho názoru súdu I. stupňa protiprávne konanie obžalovaného v rozhodnom období pozostávajúce z dvoch konfliktov medzi ním a svedkyňou - poškodenou nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V súdnom konaní nebolo preukázané, že by obžalovaný svedkyňi - poškodenej najmenej jedenkrát za dva týždne vulgárne nadával, že by po nej hádzal rôzne predmety s výnimkou mobilného telefónu, ktorý po nej jedenkrát hodil, že by si od nej opakovane a psychickým nátlakom vynucoval peniaze, najmä na alkohol a cigarety, a to tak, že rozbíjal rôzne veci v dome, búchal dverami, dverami od chladničky alebo si kľakol pred ňu a rozplakal sa a že sa jej vyhrážal slovami: „ak ma dostaneš späť do basy, tak si Ťa vyhrabem aj spod zeme a zabijem Ťa“. A tak uzavrel, že z dvoch konfliktov nie je možné vyvodiť záver o dlhodobom psychickom strese svedkyne - poškodenej vyplývajúcom z opakovaného konania obžalovaného tak, ako to ustanovuje § 208 ods. 1 Trestného zákona a tento nevyplýva ani zo znaleckého posudky PhDr. Zuzany Bielikovej, ktorá uviedla, že prežitie udalosti u svedkyne - poškodenej nezanechali žiadne negatívne stopy, pričom u poškodenej nebol zistený syndróm týranej osoby ani príznaky inej duševnej poruchy.

Napokon sa okresný súd zaoberal posúdením, či vyhrážku obžalovaného svedkyňi - poškodenej usmrtením je možné kvalifikovať ako trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. V súdnom konaní bolo preukázané, že obžalovaný sa svedkyňi - poškodenej vyhrážal usmrtením, a to slovami: „zabijem teba aj seba, ak ma dáš znova do väzenia“. V tejto súvislosti okresný súd posudzoval, či táto vyhrážka obžalovaného bola u svedkyne - poškodenej spôsobilá vzbudiť dôvodnú obavu. Svedkyňa - poškodená uvádzala, že s poukazom na konanie obžalovaného v minulosti,

mala z obžalovaného strach, a preto okresný súd skúmal predchádzajúce odsúdenia obžalovaného. V konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 6T/207/2006 bol obžalovaný odsúdený za skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že hrubo fyzicky napádal svedkyňu - poškodenú, sácal do nej, bil ju päšťami do celého tela, kopal ju v dôsledku čoho jej bol spôsobený ľahký otras mozgu, pomliaždenie hlavy v temeno - záhlavovej oblasti, podvrtnutie krčnej chrbtice a pomliaždenie hornej pery. V konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 5T/18/2012 bol obžalovaný odsúdený za skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že fyzicky napádal svedkyňu - poškodenú tak, že ju sácal a bil ju do hlavy aj do iných častí tela. Svedkyňa - poškodená v čase skutku mala vedomosť o duševnom stave obžalovaného, ktorý bol znaleckým posudkom MUDr. Dany Šedivej ustálený tak, že obžalovaný trpí zmiešanou poruchou osobnosti F61 (emočne instabilné a dissociálne rysy), ktorá je nemenná a liečbou neovplyviteľná. Vyznačuje sa impulzivitou, nízkou frustračnou toleranciou a nestálosťou afektov, porušovaním práv ostatných a neúcty k nim, neschopnosťou a neochotou prispôbovať sa spoločenským normám, podráždenosťou, agresivitou, neprítomnosť pocitu viny, neschopnosť poučiť sa z trestu a delikvenciou. Okresný súd tak dospel k záveru, že ak obžalovaný svedkyňu - poškodenú už v minulosti opakovane fyzicky napadol a to pomerne hrubým spôsobom a jeho osobnosť sa vyznačuje agresivitou a neprítomnosť pocitu viny, mohla vyhrážka obžalovaného usmrtením u svedkyne - poškodenej vzbudiť reálnu a dôvodnú obavu z jej naplnenia obžalovaným.

Na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní okresný súd napokon dospel k záveru, že je potrebné, pri zachovaní totožnosti skutku, upraviť skutok uvedený v podanej obžalobe tak, ako je to uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia, teda vypustiť zo skutkovej vety konania obžalovaného popísané v obžalobe, ktoré z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní nevyplývajú a rovnako aj konanie obžalovaného, ktoré síce bolo preukázané, avšak nenapĺňa skutkovú podstatu žiadneho trestného činu (hodenie mobilného telefónu vo vlastníctve obžalovaného po svedkyňu - poškodenej). Zo skutku uvedeného v obžalobe je zrejmé, že prokurátor popísal rôznorodé konania obžalovaného v rozhodnom období, ktoré mali v súhrne naplniť skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Tým, že na hlavnom pojednávaní bola preukázaná len časť uvedeného konania, ktorá však napĺňa skutkovú podstatu iného trestného činu - prečinu nebezpečného vyhrážania, je naďalej podľa názoru okresného súdu daná totožnosť skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že svedkyňa - poškodená U. E., matka obžalovaného na hlavnom pojednávaní využila svoje právo a odmietla vypovedať. Na návrh prokurátora bola na hlavnom pojednávaní prečítaná výpoveď svedkyne - poškodenej z prípravného konania zo dňa 06. februára 2017. Okresný súd nevyhovel návrhu prokurátora na prečítanie výpovede svedkyne - poškodenej U. E. z prípravného konania zo dňa 07. decembra 2016, nakoľko táto nebola vykonaná kontradiktórnym spôsobom, keď konajúci vyšetrovateľ nevyhovel žiadosti obžalovaného o účasť na výsluchu svedkyne - poškodenej U. E., hoci obvinený v čase výsluchu nemal obhajcu.

Okresný súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol najmä na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a na osobu obžalovaného jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Okresný súd dospel k záveru, že je potrebné upraviť zákonom stanovenú trestnú sadzbu trestu odňatia slobody podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona, nakoľko bola zistená jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, a to že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený (odsúdenia Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 6T/207/2006 a sp. zn. 5T/18/2012). Okresný súd pri ukladaní trestu odňatia slobody obžalovanému vychádzal zo sadzby trestu odňatia slobody od 16 mesiacov do 3 rokov a obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, ktorý považoval vzhľadom na naplnenie účelu trestu za primeraný.

Vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom obžalovaný žije a okolnosti prípadu dospel okresný súd tiež k záveru, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného je výkon trestu odňatia slobody nevyhnutný a tento nenaplní žiadny z alternatívnych trestov, a preto v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, nakoľko tento bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin (rozsudky Okresného súdu Trnava sp. zn. 6T/207/2006 a sp. zn. 5T/18/2012).

Okresný súd obžalovanému uložil podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, pretože obžalovaný spáchal trestný čin násilnej povahy voči blízkej osobe a možno predpokladať, že by mohol v násilnom konaní pokračovať. Účelom ochranného liečenia má byť najmä naučiť obžalovaného zvládať konfliktné situácie s cieľom eliminovať jeho agresívne prejavy vzhľadom na zmiešanú poruchu osobnosti, ktorá je sama o sebe nemenná a liečbou neovplyvniteľná. Okresný súd obžalovanému neukladal ochranné protitoxikomanické liečenie, nakoľko toto by evidentne nespĺnilo svoj účel.

Proti tomuto rozsudku zahlásil ihneď na hlavnom pojednávaní prokurátor odvolanie čo do výroku o vine ako aj o treste, a to v neprospech obžalovaného.

V písomne odôvodnenom odvolaní prokurátor uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vydaný v rozpore so zákonom z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia vykonaného dokazovania, z dôvodu porušenia ustanovení, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci, v dôsledku čoho súd prvého stupňa skutok nesprávne právne kvalifikoval a uložil nezákonný trest. Uviedol, že so záverom okresného súdu sa nie je možné stotožniť, nakoľko vykonané dokazovanie dostatočným spôsobom odôvodňovalo vydanie odsudzujúceho rozsudku na skutkovom a právnom základe obžaloby.

Uviedol, že v priebehu hlavného pojednávania bola čítaná výpoveď svedkyne poškodenej U. E., ktorá v prípravnom konaní v oboch svojich výpovediach jasne špecifikovala čas spáchania skutku od polovice septembra roka 2016 do dňa 06. decembra 2016. Obžalovaná nevymedzila takéto široké obdobie, aby tým popísala jeden incident, ktorého sa mal obžalovaný voči nej dopustiť. Obžalovaný od nej každý deň pýtal peniaze, ktoré mu ona aj dávala, pričom postupne sumu poskytnutých peňazí znižovala. Pod vplyvom konania obžalovaného sa však už poškodená neodvážila obžalovanému nedať peniaze. Poškodená sa vyjadrovala o hádkach s obžalovaným a z jej výpovede možno vyvodiť, že tieto boli na dennom poriadku. Hákali sa, kričal po nej, hodil po nej telefón, roztrhal na sebe veci, vyhrážal sa, že ju zabije. Uvedená situácia vyvolávala u poškodenej stres, ktorý vyústi do podania trestného oznámenia.

Ďalej prokurátor uviedol, že v prípade výsluchu svedkyne - poškodenej U. E. dňa 07. decembra 2016 sa jednalo o bezprostredný výsluch po podaní trestného oznámenia, začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Z. E. v tom čase v procesnom postavení obvineného nemal obhajcu, nakoľko ním zvolení obhajcovia odmietali prevziať jeho obhajobu. Za danej procesnej situácie bol o uvedenom výsluchu upovedomený, avšak účasť na výsluchu mu nebola vyšetrovateľom PZ umožnená. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že § 213 ods. 1 Trestného poriadku zakotvuje možnosť, aby sa obvinený mohol zúčastniť vyšetrovacieho úkonu a je na úvahe policajta, či mu účasť umožní, policajt pritom prihliada aj na to, či by prítomnosť obvineného nemohla ohroziť vykonanie tohto úkonu. V tom čase sa jednalo o skutok kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pričom obvinený už v minulosti spáchal na osobe poškodenej niekoľko zločinov. S ohľadom na tieto skutočnosti a s ohľadom na charakter skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, by bolo v rozpore s účelom trestného konania a v rozpore s chránenými záujmami poškodenej, ak by mal obvinený možnosť zúčastniť sa jej výsluchu a klásť jej otázky, nakoľko bola daná celkom zjavná obava, že ako osoba poškodená dlhotrvajúcim konaním obvineného v jeho prítomnosti nebude vypovedať pravdivo alebo odmietne vypovedať. Prokurátor tvrdí, že poškodenú bolo potrebné vypočuť bezprostredne po tom, ako oznámila trestný čin, nakoľko sa jednalo o trestný čin trvácnej povahy páchaný na blízkej osobe, daný výsluch preto možno hodnotiť ako neodkladný úkon realizovaný v súlade s Trestným poriadkom, a súd mal pripustiť čítanie svedeckej výpovede podľa § 263 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku.

Podľa prokurátora obžalovaný je usvedčovaný aj výpoveďou svedka G. D. a E. F.. Poukázal aj na závery znaleckého posudku, kde znalkyňa PhDr. Zuzana Bieliková uviedla, že poškodená vnímala správanie obžalovaného ako stresujúce, ohrozujúce na živote.

V závere uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne redukoval skutok, v dôsledku čoho je obžalovaný uznaný za vinného iba na miernejšom skutkovom a právnom základe a teda aj uložený trest nie je primeraný a zákonný. Je toho názoru, že okresný súd mal doplniť dokazovanie prečítaním výpovede poškodenej zo dňa 07. decembra 2016. Žiadal, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a súčasne, aby podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne a navrhol odvolanie prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuť. Uviedol, že výpoveď poškodenej zo dňa 07. decembra 2016 nemožno hodnotiť ako neodkladný úkon a z ustanovenia § 263 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že výpoveď svedkyne možno prečítať len vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Existovala tak jediná výpoveď poškodenej zo dňa 06. februára 2017. Svedkovia D. a F. neboli očitými svedkami žiadneho takého správania, ktoré by malo nasvedčovať tomu, že obžalovaný sa dopúšťal konania uvedeného v obžalobe. Znalkyňa tiež uviedla, že poškodená nemá z obžalovaného strach. Rozsudok súdu prvého stupňa považuje tak za správny.

Odvolačný súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil zástupca krajskej prokuratúry, obžalovaný a obhajkyňa. Verejné zasadnutie sa konalo v neprítomnosti poškodenej, ktorá bola o termíne riadne upovedomená, avšak svoju neúčasť na verejnom zasadnutí nijako neospravedlnila.

Zástupca krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol odvolaciemu súdu odvolaniu prokuratúry vyhovieť. Obhajkyňa a obžalovaný navrhli odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným v citovanom ustanovení § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, a to proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone a dospel k zisteniu, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že okresný súd vykonal hlavné pojednávanie, na ktorom na návrh prokurátora vypočul obžalovaného Z. E., svedkyňu - poškodenú U. E., svedka G. D., svedkyňu E. F., znalkyňu PhDr. Zuzanu Bielikovú, znalkyňu MUDr. Danu Šedivú a oboznámil listinné dôkazy. Ďalej zistil, že poškodená U. E. na hlavnom pojednávaní dňa 18. júla 2017 (č. I. 281) odmietla vypovedať z dôvodu, že je matkou obžalovaného. Následne prokurátor navrhol prečítať výpoveď poškodenej z prípravného konania zo dňa 07. decembra 2016 a 06. februára 2017, pričom predseda senátu oznámil stranám, že nevyhovie návrhu prokurátora na prečítanie výpovede svedkyne - poškodenej U. E. z prípravného konania zo dňa 07. decembra 2016, nakoľko táto nebola vykonaná kontradiktórnym spôsobom, keď konajúci vyšetrovateľ nevyhovel žiadosti obžalovaného o účasť na výsluchu svedkyne - poškodenej U. E., hoci obvinený v čase výsluchu nemal obhajcu. Následne predseda senátu vyhlásil uznesenie a podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku prečítal výpoveď poškodenej zo dňa 06. februára 2017.

Z prečítanej výpovede poškodenej z prípravného konania okresný súd zistil, že obžalovaný je jej jediným synom, od mala má diagnózu F61 - poruchu správania a emócií, na čo sa aj liečil. Keď sa obžalovaný vrátil z výkonu trestu odňatia slobody správal sa normálne, pomáhal jej s prácami v domácnosti. Od polovice septembra od nej začal obžalovaný pýtať každý deň peniaze a chodieval s chalanmi vypiť si. Cez týždeň mu denne dávala 5 - 10 Eur a cez víkendy asi 20 - 30 Eur. Keď si obžalovaný našiel brigádu, začala mu dávať menej peňazí. Obžalovaný jej nedával žiadne peniaze. Dňa 27. októbra 2016 mu odmietla dať peniaze, hádali sa, a keď mu povedala, že mu peniaze nedá, hodil po nej telefón, mal nervy, roztrhal na sebe nohavice. Z obavy o neho zavolała políciu a prišla aj záchranka. V období od septembra 2016 do decembra 2016 sa jej obžalovaný raz vyhrážal, že ju zabije a že zabije aj seba, keď ho dá znova do väzenia, čomu predchádzala hádka o peniaze, ktoré od nej stále pýtal. Peniaze mu dávala naďalej, neskúšala mu ich nedávať, pretože dúfala, že si nájde prácu. Nebola svedkom, že by obžalovaný bral drogy. Obávala sa, že by jej obžalovaný mohol odcudziť nejaké veci z domu, tak si ich schovala u kamarátky - svedkyne E. F.. Napriek tomu jej odcudzil hadicu na polievanie a predlžovačku, ktoré predal.

Pokiaľ ide o výpoveď poškodenej učinenej bez účasti obžalovaného odvolací súd zaujal stanovisko, že treba rozlišovať, či ide o dôkaz vykonaný zákonným spôsobom a či ide o dôkaz zároveň prípustný. Aj keď výpoveď poškodenej (prítom ide o rozhodujúci dôkaz) bola vykonaná spôsobom zákonným, ide o dôkaz neprípustný, pretože nezodpovedá zásadám spravodlivého procesu, keď účasť obžalovaného na výsluchu bola bezdôvodne vyšetrovateľom odmietnutá a tak výpoveď poškodenej nebola učená kontradiktórnym spôsobom, t. j. obžalovaný v tom čase nemal právo výpoveď poškodenej spochybníť a nemohol jej klásť otázky.

Kontradiktórnosť sa totiž považuje za všeobecný právny princíp konania, za pravidlo procesného práva ovládajúci každý súdny proces. Spolu s právom na obhajobu je jeho najzákladnejším princípom. Bez neho vôbec nemožno hovoriť o procese, keď podstatou procesu je konfrontácia dvoch strán, z ktorých každá musí mať možnosť vyjadriť sa, popierať návrhy, argumenty a dôkazy druhej strany a predkladať vlastné. Ide o jednu z hlavných záruk súdneho konania. Neexistuje spravodlivosť bez kontradiktórnej diskusie. Princíp kontradiktórnosti sa uplatňuje predovšetkým v súdnom konaní. Prvky kontradiktórnosti sa však vyskytujú už v prípravnom konaní. Výpoveď svedka môže súd zásadne vziať za základ svojho rozhodnutia len ak bol svedok vypočutý kontradiktórne v zmysle čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). To znamená, že ak nemôže byť svedok vypočutý kontradiktórne na hlavnom pojednávaní, musí byť týmto spôsobom vypočutý už v prípravnom konaní.

Všetky dôkazy by mali byť v zásade vykonané za prítomnosti obvineného na verejnom zasadnutí za účelom ich kontradiktórneho prejednania (Barbera, Messegue a Jabardo proti Španielsku). To však neznamená, že výpoveď svedka by mala byť (aby mohla byť použitá ako dôkaz) urobená na verejnom zasadnutí súdu; použitie výpovede svedka z prípravného konania samo o sebe neodporuje čl. 6 ods. 1, 3 písm. d) Dohovoru pod podmienkou, že boli rešpektované práva obhajoby (Kostovski proti Holandsku).

Okresný súd tak správne nevyhovel požiadavke prokurátora a neprečítal výpoveď poškodenej, ktorá bola vykonaná v neprítomnosti obžalovaného i obhajcu a to z dôvodov jej nepoužiteľnosti v trestnom konaní.

Odvolací súd sa tiež nestotožňuje s názorom prokuratúry, že výpoveď poškodenej bolo potrebné prečítať podľa § 263 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku, keďže išlo o neodkladný úkon. Neodkladný úkon je úkon, ktorý je potrebný vykonať okamžite, pretože ak by sa tak nestalo, hrozí, že dôkazný prostriedok alebo dôkaz by bol zmanený alebo zničený. Je zrejmé, že výpoveď poškodenej, ktorá bola neskôr zopakovaná za prítomnosti obhajcu, nenesie žiadne znaky neodkladného úkonu.

Na základe uvedeného krajský súd konštatuje, že okresný súd po obdržaní obžaloby vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie, tieto dôkazy vyhodnotil individuálne i v ich súhrne podľa pravidiel uvedených v § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel k správne rozhodnutiu. Následne v odôvodnení napadnutého rozsudku, okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, rovnako tak rozviedol akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, ako sa okresný súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a námietkami prokurátora a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Krajský súd je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je presvedčivé, toto vychádza zo skutkového stavu, ako bol tento zistený na hlavnom pojednávaní, krajský súd proti nemu nemá žiadne výhrady, a preto si odôvodnenie napadnutého rozsudku v plnej miere osvojuje a v podrobnostiach na neho poukazuje.

Správne okresný súd uzavrel, že v predmetnom trestnom konaní nebolo preukázané, že by obžalovaný poškodenej najmenej jedenkrát za dva týždne vulgárne nadával, že by po nej hádzal rôzne predmety s výnimkou mobilného telefónu, ktorý po nej jedenkrát hodil, že by si od nej opakovane a psychickým nátlakom vynucoval peniaze, najmä na alkohol a cigarety, a to tak, že rozbíjal rôzne veci v dome, búchal dverami, dverami od chladničky alebo si kľakol pred ňu a rozplakal sa a že sa jej vyhrážal slovami: „ak ma dostaneš späť do basy, tak si Ťa vyhrabem aj spod zeme a zabijem Ťa“. Správne tiež okresný súd vyhodnotil výpoveď svedkyne F. ako nepodstatnú pre rozhodnutie, nakoľko huteľné veci si u nej poškodená schovala vzhľadom na skúsenosti s obžalovaným v minulosti a nie v stíhanom období. Vyhodnotil správne i výpoveď svedka D. v súhrne s výpoveďou poškodenej.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie aj ohľadom výroku o treste, správne vyhodnotil osobu obžalovaného a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu. Rovnako okresný súd správne zistil jednu priťažujúcu okolnosť v súlade s § 37 písm. m) Trestného zákona, ktorá bola dôvodom úpravy trestnej sadzby trestu odňatia slobody v rozpätí 16 mesiacov až 3 rokov. Okresný súd tiež správne

skonštatoval, že v prípade obžalovaného E. je výkon trestu odňatia slobody nevyhnutný vzhľadom na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného. Nepochybil ani tým postupom, ktorým obžalovanému uložil ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.